

Prædiken 1.s.e.Hel 3 konger, søndag d.10.januar 2021.
1 salme, sunget solo: 114 Hjerte, løft din glædes vinger

Bøn:

Evangelium: Lukas 2, 41-52

I dag vil jeg tale om det at være bange. Eller ikke at være det. Om være bekymret; eller ikke at være det. For der er sådan en frimodighed over den her lille 12-årige dreng, der svarer sin mor og far uden overhovedet at have tænkt på, at de måske var blevet bekymret.

Han er ikke bange. Men det har hans far og mor været; de har været ved at gå ud af deres gode skind, mens de ledte efter ham.

Så vi har den her frimodige dreng, der ikke er bange og så hans forældre, vi nok synes havde grund til det.

Jeg kom til at tænke på nogle andre 12-årige drenge. En af dem har fortalt det, da han blev voksen. Det var i Midtjylland, at de her to drenge blev kørt i en familiebil, hvor de sad med hovedet vendt bagud og så gennem bagruden, ud i mørket; det var nat og de kørte gennem en stor skov. Så spurgte den ene: ”er du bange?”

”Nej, sagde der anden. Jeg er aldrig bange, for jeg er jo velsignet.”

De her to drenge ku’ finde på rigtig mange lømmelstreger, så der var ikke noget dydsmønster over dem. Sådan et par store drenge – der taler om at være bange – og så den tillid, der kommer ud af munden på den ene: ”jeg er aldrig bange, - jeg er jo velsignet.” Og den anden, der husker det og fortæller det som voksen.

Jeg har tænkt på, om det sted, som den 12årige Jesus kalder: ”hos min far” – om ikke det simpelthen er dér, hvor man ikke er bange.

At tillid til gud er, når vi ikke er bange. Og at tro, det er ikke at være bange. Når vi tør slippe bekymringerne. Ikke en laden stå til og lade andre hytte sig selv. Men, at når vi har gjort det, vi kunne og det, vi skulle, - så at overlade til guds hænder. Ikke være bange, for vi er jo velsignet.

Ja, nogle gange tænker jeg på, om ikke vi ku’ skære den kristne tro ned til det helt enkle: ikke at være bange. Ikke være bange for at leve, ikke være bange for at dø. Det er lettere sagt end gjort. Men vi ku’ måske øve os i det?

For når vi er bange, så gør vi så mange grimme ting over for hinanden.

Der er meget, mennesker kan være bange for; især det helt basale om man har en plads i verden? Om vi er elsket? Om andre vil have med én at gøre? Om man må være her, sådan som man nu er skabt?

Alle ønsker tryghed. Hver eneste af os. Og vi er klar til at finde os i rigtig meget, bare vi ikke bliver smidt ud af familien, eller vist bort fra hjemmet, eller lukkes ude af en vennekreds eller arbejdsplads. Vi er pararte til at finde os i mere, end vi burde og endda leve med en u-frihed, bare der er trygt.

Når jeg siger det, så er det for at vise, hvor kompliceret det er, det med ikke at være bange. Og jeg er netop ved at læse Katrine Marie Guldagers nye bog: ”Det samme

og noget helt andet.” Her beskriver hun blandt andet de mange små og på overfladen u-dramatiske ting som mennesker gør og siger til hinanden i en familie. Hvor man prøver at holde hinanden fast i familiebånd og forventninger, og derfor efterlader hinanden i en ufrihed. Der er så meget, man kan genkende. At prisen for tryghed tit er ufrihed, - at man er mere bange, end man ved for at blive ladet alene, og derfor retter man ind. Eller retter de andre til.

Måske er man bange for selv at blive forladt og derfor giver man ikke de andre fri. Eller man tør ikke blive lukket ude og derfor opgiver man sine ønsker eller længsler.

Med følelsesmæssige bånd kan vi fængsle hinanden, fordi vi higer efter tryghed. Efter et sted at høre til. Der er i dagens lille evangelium, synes jeg, to former for hjem. Der er det hjem, som Maria og Josef står for. Med tryghed og normer og kærlighed. Hvor forældre bliver bekymret – og af bekymring kan holde børn tilbage. Og så er der det andet hjem: ”der hvor min fader er” – et transcendent hjem, altså en forestilling om et sted, hvor man er velsignet, altid elsket, altid tryk. En vished om guds nærvær, uanset sine vilkår eller fejl. Noget at læne sig op ad. Én at lette sit hjerte til. Én, vi beder og takker til.

Det hjem, ”der hvor min fader er”, kan man godt sige er et slags ideal af en tilstand. Af altid allerede at være elsket. Før vi yder. Før vi kan leve op til. Det er en tilstand af tryghed, hvor man ikke er bange.

Det lille møde mellem Jesus og Maria viser konflikten mellem de to slags hjem.

Der er altid et spændingsfelt mellem vores konkrete hjem og tilhørssteder - og så den tilstand af fuldstændig tryghed, som vi håber Gud er hjemsted for.

Men, det er også et voksested.

Der er en spænding mellem Marias bekymring og så den lille frimodige dreng på 12 år. Hun bebrejder- og han kan slet ikke se hendes pointe.

Han kan ikke forestille sig, at der er nogen grund til at han ikke skulle have gjort, som han gjorde. Han handlede frit. Men Marias bekymring er allerede begyndt at binde. Og det er en konflikt. Som ingen jo lige bliver færdig med. Og det blev de heller ikke, hverken Jesus eller Maria; den varede ved lige til Golgata.

Den spænding, der ligger mellem Marias bekymring og drengens frimodighed, det her ufærdige sted, tror jeg, vi kender. Det ene, der trækker i os, er ikke at være bange og det andet, der trækker i os, er, at vi bekymrer os. Og bekymringer binder unødvendigt.

Og dette ufærdige sted kan vi gøre til et voksested.

Hvor vi øver os i at lægge bekymringerne væk, når vi har gjort hvad, vi kunne og det, vi skulle.

Og hjælper hinanden med at øve os i det!

Amen.